

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Caesari
Avg. in Comicijs Augustæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Augsburg, 1535

VD16 C 4710

Praefatio. Philippvs Melanchthon, Lectori Salutem D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34184

PRÆFATIO.

PHILIPPVS MELANCHTHON,
Lectori Salutem D.

OSTQVAM confessio Príncipum nostrorū publice prælecta est, Theologi quidam ac Monachi adornauerunt Confutationem nostri scripti, quam cum Cæs. Maiestas curasset etiam in confessu Príncipum prælegi, postulauit a nostris Príncipibus, ut illi Confutationi assentirentur. Nostrī autem quia audierant multos artículos improbatos esse, quos abīcere sine offensione conscientiæ non poterant, roga uerunt sibi exhiberi exemplum Confutationis, ut & uidere quid damnarent aduersarij, & rationes eorum reuellere possent. Et in tali causa, quæ ad religionem & ad docendas conscientias pertinet, arbitrabantur fore, ut non grauatim exhiberent suum scriptum aduersarij. Sed non potuerunt id impetrare nostri, nisi periculosisssimis conditionibus, quas recipere non poterant, nisi uel lent se in discripciónem certum coniçere. Instituta est autem deinde pacificatio, in qua apparuit nostros nullum onus quamlibet in commodum detrectare, quod sine offensione conscientiæ suscipi posset. Sed aduersarij obstinate hoc postulabant, ut quosdam manifestos abusus atq; errores approbaremus, quod cum non possemus facere, iterum postulauit Cæs. M. ut Príncipes nostri assentientur Confutationi. Id facere príncipes nostri recusauerūt. Quo modo enim assentirentur in causa religionis, scripto non inspesto! Et audierant artículos quosdam damnatos esse, in quibus non poterant iudicia aduersariorum sine scelere comprobare. Iusserant autem me & alios quosdam parare Apologiam Confessionis, in qua exponerentur Cæs. Maiestati causæ, quare non recipremus Confutationem, & ea quæ obiecerant aduersarij diluerentur. Quidam enim ex nostris inter prælegendum capita locorum & argumentorum exceperant. Hanc Apologiam obtulerunt ad

extremum Cæfareę Maiest, ut cognosceret nos maximis & gra-
uiissimis causis impediři, quo minus Confutationem approbare-
mus. Verum Cæsarea Maiestas non recepit oblatum scriptum.
Postea editum est decretum quoddam, in quo gloriantur aduersarij, q̄ nostram confessionem ex scripturis confutauerint. Habes
igitur Lector nunc Apologiam nostrā, ex qua intelliges, & quid
aduersarij iudicauerint, retulimus enim bona fide, & q̄ articulos
aliquot contra manifestam scripturam spiritus sancti damnau-
rint, Tantum abest, ut nostras sententias per scripturas labefacta
uerint. Quanq̄ autem initio Apologiam instituimus communī
cato cum alijs consilio, tamen ego inter excudendum quædam
adieci. Quare meum nomen profiteor, ne quis queri possit sine
certo autore librum editū esse. Semper hic meus mos fuit in his
controversijs, ut quantum omnino facere possem, retinerem for-
mam usitatæ doctrinæ, ut facilius aliquādo coire concordia pos-
set. Neq; multo secus nunc facio, Et si recte possem longius abdu-
cere huius aetatis homines ab aduersariorum opinionibus. Sed
aduersarij sic agunt causam, ut ostendant se neq; ueritatem, neq;
concordiam querere, sed ut sanguinem nostrum exorbeant. Et
nunc scripsi, quam moderatissime potui, ac si quid uidetur dictū
asperius, hic mihi præfandum est, me cum Theologis ac Mona-
chis, qui scripsierunt Confutationem, litigare, non cum Cæsare,
aut Principibus, quos, ut debedo, uieneror. Sed uidi nuper Confu-
tationem, & animaduerti adeo insidiose & calumniose scriptam
esse, ut fallere etiam cautos in certis locis posset. Non tractauit a-
men omnes cauillationes. Easset enim infinitum opus, sed præci-
pua argumenta complexus sum, ut extet apud omnes nationes,
testimonium de nobis, q̄ recte & pie sentiamus de Euangelio
Christi. Non delectat nos discordia, Nec nihil mouemur pericu-
lo nostro, quod quantum sit in tanta acerbitate odiorum, quibus
intelligimus accensos esse aduersarios, facile intelligimus. Sed
non possumus abiçere manifestam ueritatē & Ecclesiæ necessas-

F 3

PRAEFATIO.

etiam, quare incommoda & pericula propter gloriam Christi, & utilitatem Ecclesiae preferenda esse sentimus, & cōfidimus Deo probari hoc nostrum officium, & speramus æquiora de nobis iuris dicitia posteritatis fore. Neq; enim negari potest, quin multi loci doctrinæ Christianæ, quos maxime prodest extare in Ecclesia, a nostris patefacti & illustrati sint, qui qualibus & quam periculosis opinionibus obruti olim iacuerint apud Monachos, Canonicas, & Theologos Sophistas, non libet hic recitare. Habemus publica testimonia multorum bonorum virorum, qui Deo gratias agunt pro hoc summo beneficio, q; de multis necessarijs locis docuerit meliora, quam passim leguntur apud aduersarios nostros. Commendabimus itaq; causam nostram Christo, qui olim iudicabit has controvexas, quem oramus, ut respiciat afflictas & dissipatas Ecclesias, & in cordiam piam & perpetuam redigat.